

Zápis zo zasadnutia Komisie pre transformáciu SAV dňa 9. 3. 2021 - videokonferenčne

Prítomní: P. Šajgalík, J. Koppel, P. Samuely, D. Gálik, P. Siman, K. Marhold, M. Morovics, F. Simančík, Z. Kusá, K. Gmucová, Ľ. Kľučár, J. Malík, L. Lapšanský, A. Štaffová

Prizvaní: predsedovia rád riaditeľov – S. Hredzák, Z. Sulová, M. Ruttkay

Program: 1. Otvorenie

2. Návrh pripomienok k návrhu novely zákona o v. v. i.
3. Návrh pripomienok k návrhu novely zákona o SAV
4. Záver

K bodu 1:

P. Šajgalík privítal účastníkov zasadnutia Komisie pre transformáciu SAV. Informoval o rokovaní s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý zastáva názor, že do Národnej rady SR by mali byť predložené návrhy noviel zákonov o vysokých školách, o verejnej výskumnej inštitúcii a zákona o SAV súčasne. Dňa 3. 3. 2021 rokovali zástupcovia SAV (P. Šajgalík, F. Simančík a L. Lapšanský) s Ľ. Paulisom, štátnym tajomníkom MŠVVaŠ SR o návrhoch ministerstva na úpravy v novelách zákona o v. v. i. a zákona o SAV. Predsedníčka Snemu SAV namietla, že na toto rokovanie nebol prizvaný aj zástupca Výboru Snemu SAV. Pripomienky k návrhom oboch zákonov budú prerokované na zasadnutí Predsedníctva SAV dňa 11. 3. 2021, následne bude materiál predložený na pripomienkovanie členom Snemu SAV. Snem SAV bude o pripomienkach rokovať na mimoriadnom zasadnutí 22. 3. 2021.

Ďalej rokovanie viedol J. Koppel, ktorý vopred zaslal členom transformačnej komisie a prizvaným prvý draft pripomienok k návrhom noviel oboch zákonov, ktorý vypracoval L. Lapšanský.

K bodu 2: Návrh pripomienok k návrhu novely zákona o v. v. i.

- vložiť do **§ 20 nový odsek 11** nasledujúceho znenia: „(11) **Zakladateľ** môže na návrh alebo po vyjadrení vedúcich organizačných zložiek určiť v zakladacej listine verejnej výskumnej inštitúcie zlučiteľnosť funkcií riaditeľa a vedúceho organizačnej zložky. V prípade využitia možnosti podľa prvej vety sa zamestnanec verejnej výskumnej inštitúcie ustanovením do funkcie riaditeľa stáva aj vedúcim organizačnej zložky, do ktorej je organizačne zaradený. Kumulácia funkcií riaditeľa a vedúceho organizačnej zložky verejnej výskumnej inštitúcie nie je možná, ak by v dôsledku kumulácie funkcií dotknutá osoba prekročila prípustný počet po sebe nasledujúcich funkčných období riaditeľa alebo vedúceho organizačnej zložky.“
- doplniť **§ 21 ods. 4** o novú poslednú vetu nasledujúceho znenia: „Pracovnú zmluvu s osobou kumulujúcou funkcie riaditeľa a vedúceho organizačnej zložky uzatvára zakladateľ.“

- doplniť § 21 ods. 5 o novú poslednú vetu nasledujúceho znenia: „*Ak osoba kumulujúca funkcie riaditeľa a vedúceho organizačnej zložky je zamestnancom príslušnej verejnej výskumnej inštitúcie, zakladateľ s ním uzatvorí dohodu o zmene pracovných podmienok na obdobie zodpovedajúce funkčnému obdobiu.*“
- doplniť § 21 ods. 6 o novú poslednú vetu nasledujúceho znenia: „*O odmeňovaní osoby kumulujúcej funkcie riaditeľa a vedúceho organizačnej zložky rozhoduje zakladateľ.*“

F. Simančík upozornil, že návrh § 31 ods. 3 - prioritný majetok - predstavuje istý kompromis medzi návrhom SAV a MŠVVaŠ SR.

- V § 32 ods. 5 písm. b) navrhujeme vložiť za slová „v rámci jej hlavnej činnosti“ slová „alebo jej oprávnení“. L. Lapšanský spresní komentár k tomuto návrhu.
- Z § 37 ods. 4 prvá veta navrhujeme vypustiť slová „a týmto zákonom“. Navrhujeme vypustiť povinnosť SAV posudzovať súlad vnútorných predpisov v. v. i. so zákonom.
- kontroverzný je § 43, ktorý v ods. 2 ustanovuje ukončenie pracovného pomeru zamestnanca v. v. i. pri dovŕšení 70 rokov veku. Toto ustanovenie je vzhľadom na novelizáciu Zákonníka práce nadbytočné. L. Lapšanský preformuluje predmetný návrh z hľadiska prechodných ustanovení, ako aj s ohľadom na možnosti uzavretia ďalších pracovných pomerov na dobu určitú, ak sú odôvodnené plnením ďalšej výskumnej pracovnej úlohy alebo účasťou na výskumnom projekte.

K bodu 3: Návrh pripomienok k návrhu novely zákona o SAV

- z § 7 vypustiť písmeno d), nakoľko zastávame názor, že komisia pre hodnotenie tvorivej spôsobilosti výskumných pracovníkov by nemala byť zaradená medzi samosprávne orgány SAV,
- rozsiahla diskusia bola k ustanoveniu § 8 Snem akadémie vo vzťahu k voľbe kandidátov na členov P SAV navrhnutých kandidátom na predsedu akadémie. Návrh MŠVVaŠ SR kopíruje tzv. „rektorský systém.“

Podľa Z. Kusej je postoj ministerstva školstva v tejto otázke v rozpore s prísľubmi z rokovania so štátnym tajomníkom Ľ. Paulisom zo dňa 24. 11. 2020. Ide o zásah nielen do právomocí snemu akadémie, ale aj do právomocí akademických obcí.

K. Gmucová upozornila na to, že navrhované ustanovenie nie je komplexné, nerieši napr. situáciu, keď v priebehu funkčného obdobia P SAV dôjde k zmene vo funkcii predsedu akadémie. Právo navrhnúť istý počet členov P SAV by mal mať aj novozvolený predseda SAV. Zároveň navrhuje lehotu na voľbu kandidáta na predsedu akadémie predĺžiť na štyri mesiace pred skončením funkčného obdobia predsedu akadémie.

Treba tiež doriešiť kto bude môcť dať návrh na odvolanie tých členov P SAV, ktorých navrhol predseda SAV (Ľ. Kľučár).

L. Lapšanský pripraví návrh dvoch alternatív riešenia:

1. Voľba kandidáta na predsedu SAV bude predchádzať voľbe kandidátov na členov P SAV (minimálne 4 mesiace pred uplynutím funkčného obdobia dosluhujúceho predsedu SAV). Zvolený kandidát na predsedu SAV bude môcť navrhovať kandidátov na členov P SAV v počte, ktoré určí štatút akadémie.

2. V štatúte SAV sa ustanoví spôsob voľby členov P SAV, teda aj to, či bude zvolený predseda SAV navrhovať kandidátov na členov P SAV a v akom počte.

- doplniť do § 8 ods. 9 poslednú vetu tohto znenia: „Pravidlá prístupu verejnosti na zasadnutia snemu určí štatút akadémie.“ Zo zdôvodnenia vypustiť „tajné hlasovanie“.
- zmeniť obsah § 9 ods. 5 písm. i) tak, že bude znieť nasledovne: „i) vydáva štatút komisie Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov“,
- vypustiť § 10a , pretože jeho obsah bol premietnutý do navrhovaného § 20a zákona o SAV,
- v § 14 úpravy technického charakteru,
- alternatívny návrh § 20a – vedecká kvalifikácia výskumných pracovníkov,
- úplne novým ustanovením je § 20b – zriaďuje sa Komisia pre vedecké hodnosti, ktorej činnosť organizačne a materiálne bude zabezpečovať akadémia. L. Lapšanský vypracuje alternatívny návrh znenia § 20b voči návrhu MŠVVaŠ SR v zmysle diskusie z rokovania transformačnej komisie. Zámer MŠVVaŠ SR presunúť SKVH pod SAV vysvetlil P. Šajgalík.
- v § 21ab ods. 1 vypustiť slová „do 31. decembra 2013“,
- doplniť úpravu § 31c ods. 1.

K bodu 4: Záver

L. Lapšanský do 10. 3. 2021 dopracuje pripomienky k návrhu novelizácie zákona o verejnej výskumnej inštitúcii a zákona o SAV v zmysle diskusie zo zasadnutia Komisie pre transformáciu SAV a takto upravený materiál predloží J. Koppel na zasadnutie Predsedníctva SAV dňa 11. 3. 2021.

Predseda SAV poďakoval L. Lapšanskému za spracovanie pripomienok, J. Koppelovi za ich prezentovanie, ako aj všetkým zúčastneným na rokovaní komisie za ich aktívny prístup.

Schválil: prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc.
predseda Komisie pre transformáciu SAV

Overil: prof. MVDr. Juraj Koppel, DrSc.

Zapísala: JUDr. Antonia Štaffová